

El meu somni
de la gran pau blanca
sota el cel clement.
cançó a sinera
que un dia torni
a gran pau blanca
sota el cel clement.

Festes de SANT ZENON 1999

Patró d'Arenys de Mar

SALUTACIÓ

Any rere any, el mes de juliol ens porta la nostra Festa Major de Sant Zenon carregada d'actes que les entitats cíviques, culturals, esportives, recreatives i religioses de la vila han organitzat amb il·lusió, dedicació i cura, i que trobareu relacionats en aquest programa que teniu a les mans. Unes activitats que ens permeten a tots plegats gaudir d'una festa participativa, culturalment diversa, que sap fer coexistir solemnitat i alegria.

Enguany celebrem una Festa Major especial, envoltada per la celebració del 400 aniversari de la creació, a la nostra vila, d'un consistori municipal representatiu permanent. La història és un exponent imprescindible per donar a les persones una percepció precisa de pertinença a una col·lectivitat, a una comunitat, a un poble, o, en el nostre cas, a una vila. Que aquest Sant Zenon ens serveixi per recordar la nostra identitat com a poble i per redescobrir les nostres particularitats com un tret essencial de la nostra manera de viure.

Des de l'Ajuntament us animem a participar activament i amb entusiasme en aquestes festes d'estiu i us desitgem que, acompanyats dels qui estimeu, pugueu gaudir de bona salut i ànim de viure.

El consistori d'Arenys de Mar

Dijous, 1 de juliol

Fins al dia 4 de juliol
al Calisay

Fira del moble antic

Organitzat per la Regidoria de Promoció Econòmica

Dissabte, 3 de juliol

A les 9 del matí, al Pavelló Municipal d'Esports

Torneig 3x3 de bàsquet

(cadets, júnior, sub-20 i sènior)

Organitzat pel Club Arenys Bàsquet

A les 6 de la tarda, a l'antic establiment Can Maimí

Inauguració de l'exposició "Festa Major"

Ceràmica i Disseny

Aquesta exposició restarà oberta fins al dia 11 de juliol, amb l'horari següent: matins d'11 a 2 i tardes de 6 a 9.

Organitzat per la Secció Sardanista de l'Ateneu Arenyenc

A les 10 de la nit, a l'Església Parroquial

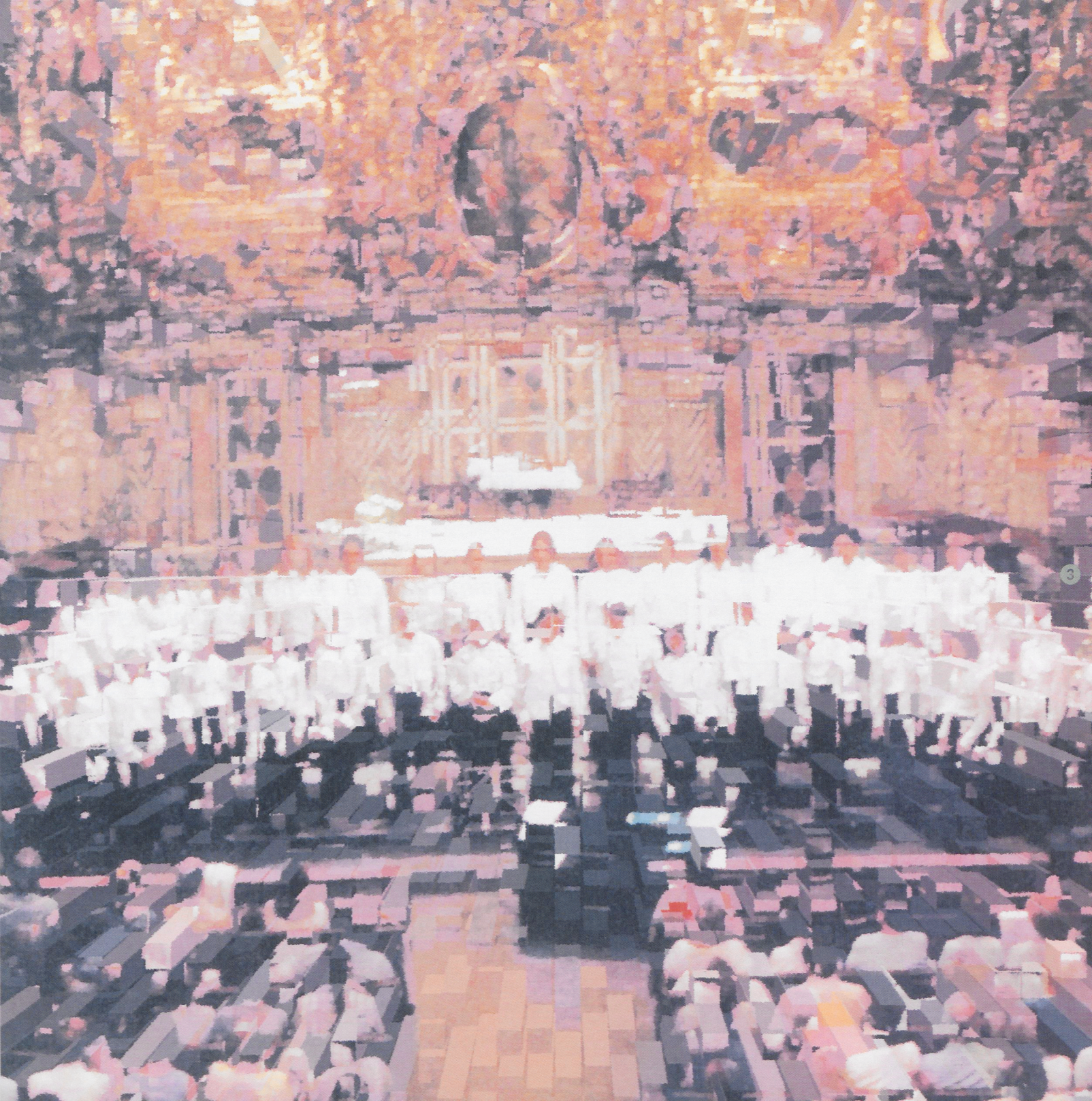
Concert de Festa Major

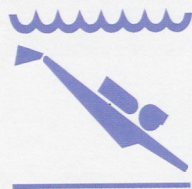
a càrrec del COR L'AIXA i L'ORQUESTRA CAMERART.

Interpretaran la cantata coral de F. Mendelssohn, la Missa en Sol Major D167 de F. Schubert i l'himne a Sant Zenon.

Organitzat pel Cor l'Aixa

Diumenge, 4 de juliol

A les 8 del matí, al Club de Pesca Mar-Sport
**III Concurs de fotografia submarina
C.P.M.S.**

Organitzat pel Club de Pesca Mar-Sport

al Pavelló Municipal d'Esports
**I Memorial "Assumpció Ribugent i
Mora"**

A 2/4 d'11 del matí

**partit de bàsquet femení entre els cadets
de l'Arenys Bàsquet i el C.B. Castellar**

A 1/4 d'1 del migdia

**partit de bàsquet masculí entre els sèniors
de l'Arenys Bàsquet i La Dàlia**

Organitzat pel Club Arenys Bàsquet

A les 12 del migdia, a l'Ateneu Arenyenc
**Inauguració de l'exposició "Portades
històriques (3a Part)": preliminars de la
guerra civil**

Aquesta exposició estarà oberta laborables i festius
de 9 del matí a 10 de la nit

Organitzat per l'Ateneu Arenyenc

A les 6 de la tarda, al camp de futbol

II Concurs de tir amb arc

Organitzat pel Club d'Arquers Tir al Verd i la Regidoria d'Esports

Dilluns, 5 de juliol

Del 5 a l'11 de juliol,
al Club Tennis Arenys de Mar

**XVII Open Sant Zenon 1999
categoria masculí**

Organitzat pel Club Tennis Arenys de Mar

Dijous, 8 de juliol

A la 1 del migdia, des del campanar

Repic general de campanes

anunciant la solemnitat de Sant Zenon

A dos quarts de 9 del vespre, a la plaça de l'Ajuntament

Pregó de Festes i Brindis Popular

Després del pregó, tots els assistents a l'acte podran brindar per celebrar l'inici de la Festa Major. Amb aquesta finalitat s'han fet unes copes de vidre commemoratives de Sant Zenon'98

El preu de la copa serà de 300 ptes.

Es podran adquirir, també, al preu de 500 ptes. les samarretes amb l'anagrama "**Arenys de Mar 400 anys**"

Organitzat per l'Ajuntament d'Arenys de Mar i la Comissió de Festes

A les 10 de la nit, a l'església parroquial

Solemnes Completes a llaor de Sant

Zenon amb l'homilia de Mn. Josep Martín Mejías, vicari d'Arenys de Mar i arxipreste de l'Arxiprestat del Maresme. S'acabarà la celebració amb el cant de l'Himne a Sant Zenon

Seguidament a la Riera

Gran Traca

a càrrec de la PIROTÈCNIA IGUAL

Organitzat per l'Ajuntament d'Arenys de Mar

Acabada la Traca, a la Riera

Espectacles de carrer:

A 3/4 d'11 de la nit

Sortirà de l'Ajuntament la cercavila del grup LA SIMFOROSA, que ens acompanyarà als diversos espectacles

A les 11 de la nit a la plaça de l'Església

Màgia amb l'ENRIC MAGOO

Seguidament a la plaça del Mercat

Música tradicional amb LA BANDA D'EN VINAIXA

A continuació a la Riera, a l'alçada de la rotonda del carrer Olivar

Circ amb EL PETIT CIRC DE CARRER

Seguidament a la Riera, davant les galeries del Museu

Pallassos amb el grup PEPSICOLEN

Nota- Els espectacles tindran una durada de 25 minuts i es faran dues representacions de cadascun

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A la 1 de la nit, a la plaça de l'Església

Espectacle final

de malabars amb el grup BONI & CAROLI

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

Divendres, 9 de juliol

A les 9 del matí, al Club de Pesca Mar-Sport

XXV Concurs infantil de pesca amb

canya Categories: fins a 9 anys, de 10 a 13 anys, i de 14 a 16 anys

Organitzat pel Club Pesca Mar-Sport

A les 12 del migdia, a l'Ateneu Arenyenc

Acte d'imposició de la insígnia d'or

als nomenats socis d'honor en la darrera assemblea, Sr. Antoni Badia i Oliver (a títol pòstum) i Sr. Antoni Riba i Massuet

Seguidament,

Selecte ball

amb l'actuació d'Arrigo Tomasi (piano) i Miriam Mari (orgue)

Organitzat per l'Ateneu Arenyenc

A 2/4 de 7 de la tarda, al Calisay

Concert

a càrrec de la ORQUESTRA SELVATANA

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 7 de la tarda, a la part alta de la Riera, entre el carrer de Montalt i la plaça de la Mare Paula Montalt

Gran circuit infantil d'inflables, cotxes i motocicletes

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 7 de la tarda, a la plaça de l'Ajuntament

Ballada de gegants i nans

Seguidament en Tallaferro, la Flor d'Alba, en Roc, la Maria, l'Elm i la Carmeta acompanyaran les autoritats fins a l'església parroquial

A les 8 del vespre, a l'església parroquial
Missa concelebrada en honor de Sant Zenon predicarà l'homilia Mn. Vicenç Roig Simón, rector de Sant Vicenç de Montalt i arxipreste de l'Arxiprestat de Mataró

Seguidament, a la plaça de l'Església
Audició curta de sardanes
a càrrec de la COBLA SELVATANA
Organitzat per la Comissió de Festes de l'Àrea de Cultura

A les 2/4 de 10 de la nit, a la plaça de l'Església
Espectacle de plaça
a càrrec de la pallaso PEPA PLANA
Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 10 de la nit, a la part alta de la Riera
Gran circuit per a adults d'inflables, cotxes i motocicletes
Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 11 de la nit, a la platja de la Picòrdia (primera platja)
Gran castell de focs artificials
a càrrec de la PIROTÈCNIA IGUAL
Els millors llocs per a poder gaudir d'aquest espectacle són la platja de la Picòrdia (primera platja), el passeig Xifré o la zona portuària
Organitzat per l'Ajuntament d'Arenys de Mar

Seguidament, a la Riera, davant el Xifré
Ball popular
a càrrec de L'ORQUESTRA SELVATANA
Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 2 de la matinada, al moll de pesca
Concert de rock català
a càrrec del grup DUSMINGUET
Organitzat per la Comissió de Festes de l'Àrea de Cultura i la Regidoria de Joventut. Hi col·labora la Confraria de Pescadors

Dissabte, 10 de juliol

A la sala municipal d'exposicions de la plaça Lloveras

Exposició del III Concurs de fotografia submarina Aquesta exposició es podrà veure fins al dia 18 de juliol

Organitzat pel Club de Pesca Mar-Sport

A les 10 del matí, al pavelló municipal

II Torneig de bàdminton

Organitzat per l'APA Joan Maragall i la Regidoria d'Esports

A les 10 del matí, a l'Escorxador (Pau Costa, 8-10)

Torneig "Festa Major 1999" de tennis-taula de les categories benjamins, alevins i infantils

Organitzat pel Club Tennis-Taula Arenys de Mar

A les 11 del matí, pel Mercat

Cercavila de jazz

de Nova Orleans a càrrec del grup BARCELONA HOT ANGELS

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 11 del matí, a l'Ateneu Arenyenc

Matx de billar entre el **Club Billar Blanes** i la secció de billar de **l'Ateneu**

Organitzat per l'Ateneu Arenyenc

A les 10 del matí, a l'Escorxador (Pau Costa, 8-10)

Torneig "Festa Major 1999" de tennis-taula de la categoria juvenil

Organitzat pel Club Tennis-Taula Arenys de Mar

A les 6 de la tarda, a la piscina municipal

XV Trofeu Festa Major de natació d'Arenys de Mar

Proves de 50 m (categoria mini-benjamí) i 100 m crol (benjamí, aleví, infantil i absolut) per categories masculina i femenina, grups federats i social-cursets

Dissabte, 10 de juliol

Seguidament

Partit de waterpolo

Organitzat pel Club Natació Arenys i la Regidoria d'Esports

A dos quarts de 7 de la tarda, al Calisay

Concert

a càrrec de l'ORQUESTRA BLANES

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A dos quarts de 7 de la tarda,
dins l'església parroquial

Inici del recorregut arquitectònic

per Arenys de Mar a càrrec de Josep Badosa i Montse Viader

Organitzat pel Centre d'Estudis Josep Baralt

A les 7 de la tarda, a la part alta de la Riera, entre el carrer de Montalt i la plaça de la Mare Paula Montalt

Fira de Jocs infantils

amb el grup JUGUEM JUGANT

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 2/4 de 8 de la tarda a la part alta de la Riera, entre el carrer Montalt i la plaça de la Mare Paula Montalt

Dances i cançons infantils

amb el grup PASSI-HO BÉ

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 8 de la tarda, a l'església parroquial

Missa de difunts en record dels arenyencs desapareguts durant el darrer any

Seguidament, a la plaça de l'Església

Audició curta de sardanes

a càrrec de la COBLA BLANES

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 2/4 de 10 del vespre, a l'església parroquial

Concert d'òpera

a càrrec del tenor líric STANISLAS ARRÀEZ, acompanyat pel pianista CARLES PUIG

Aquest concert s'emmarca dins el XXII Festival de Música del Maresme

Organitzat per l'Escola de Música d'Arenys i la Regidoria de Cultura

A les 11 de la nit, a la plaça de l'Església

Espectacle de danses i cançons dels nòmades tuareg

a càrrec d'un grup de NÒMADES DE LA REGIÓ DE TOMBUCTÚ

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

a les 12 de la nit, a la Riera, davant del Xifré

Ball popular

a càrrec de L'ORQUESTRA BLANES

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 2 de la matinada, al moll de pesca

Ball jove

a càrrec de l'orquestra PRIVADA

Organitzat per la Comissió de Festes de l'Àrea de Cultura i la Regidoria de Joventut. Hi col·labora la Confraria de Pescadors

MR. FACE

PERFORMING

Diumenge, 11 de juliol

A les 10 del matí, al pavelló municipal

Partits d'hoquei de Festa Major

Club Hoquei Arenys i Regidoria d'Esports

A les 10 del matí a l'Escorxador (Pau Costa, 8-10)

Torneig "Festa Major 1999" de tennis-taula de la categoria sèniors

Organitzat pel Club Tennis-Taula Arenys de Mar

A les 10 del matí, a l'Ateneu Arenyenc

Torneig triangular d'escacs

de partides ràpides

Organitzat per l'Ateneu Arenyenc

A les 11 del matí, al Club de Pesca Mar-Sport

I Concurs de fotografia infantil C.P.M.S.

L'organització proporcionarà el rodet i només cal portar la màquina

Organitzat pel Club Pesca Mar-Sport

A les 11 del matí, al davant del Calisay

Festa infantil

Vine a celebrar la Festa Major i disfrutars

Organitzat per FLOC Centre d'Esplai

A les 11 del matí, a la piscina municipal

Mulla't 99 per l'esclerosi múltiple

Participa-hi fent uns metres i col·labora-hi amb la teva aportació

Organitzat pel Club Natació Arenys de Mar i la Regidoria d'Esports

A les 11 del matí, a l'Ateneu Arenyenc

Final del 5è campionat social de billar

a tres bandes "Joaquim Vives de la Cortada"

Organitzat per l'Ateneu Arenyenc

A la 1 del migdia, a l'Esplai de la Gent Gran

Repartiment de premis

del campionat de billar

Organitzat per l'Esplai de la Gent Gran

A dos quarts de 6 de la tarda, a l'Esplai de la Gent Gran

Ball de rams

a càrrec de l'orquestra CONTINENTAL

Organitzat per l'Esplai de la Gent Gran

A les 7 de la tarda, pels carrers de la vila

Trobada de gegants

Diversos gegants de la comarca acompanyaran l'Elm i la Carmeta, en Roc i la Maria i en Tallaferro i la Flor d'Alba durant el seu recorregut per diversos carrers de la vila

Organitzat per l'Associació de Geganters d'Arenys de Mar i la Regidoria de Cultura

A dos quarts de 9 del vespre, a la plaça de l'Església

Recital de danses

a càrrec de l'Esbart Maragall i l'Esbart l'Espolsada de Premià de Dalt

Organitzat per l'Esbart Maragall de Joventut Seràfica

A les 10 de la nit, al pati del Calisay

Inici de l'espectacle de foc

del grup ELS DIABLES D'ESTRAC,
que ens conduirà fins a la platja de la Picòrdia (primera platja), on acabarem la cercavila amb una

gran remullada

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

Hi col·labora l'empresa PERE i ANGEL

A dos quarts de 12 de la nit, al moll de pesca

Ball fi de Festa Major

a càrrec de l'orquestra GIRASOL

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

Hi col·labora la Confraria de Pescadors

Dissabte, 17 de juliol

A les 9 del vespre, a la plaça de l'Església

Audició curta de sardanes **a càrrec de la cobla Laietana**

Organitzat per la Secció Sardanista de l'Ateneu Arenyenc i la Regidoria de Cultura

A les 10 de la nit, al Club de Pesca Mar-Sport

Cantada d'Havaneres **a càrrec del Grup La Barretina**

Organitzat pel Club de Pesca Mar-Sport

A les 10 de la nit, a l'església parroquial

Concert d'Estiu **a càrrec del COR JOVE i LA CORAL** **L'ESPERANÇA**

Organitzat per la Societat Coral l'Esperança

A les 10 de la nit, al Calisay

Trobada del comerç local

amb sopar i ball

Organitzat per la Unió de Botiguers i comerciants d'Arenys de Mar

NOTES:

🚫 El dia 8 de juliol, a partir de les 8 del vespre, la Riera estarà tancada a la circulació i serà prohibit aparcar entre la rotonda del carrer de l'Olivar i la part alta del carrer de l'Església.

🚫🔥 El dia 8, també estarà prohibit aparcar al costat dret de la riera, entre la plaça del Mercat i l'Ajuntament, durant el muntatge i l'encesa de la traca. Es recomana al bars que tanquin els para-sols de les terrasses i que avisin els seus clients de l'esdeveniment.

👋🚫 El dies 9 i 10 de juliol, la Riera, davant del Xifré i entre el carrer de Montalt i la plaça de la Mare Paula Montalt, estarà tancada a la circulació i serà prohibit aparcar-hi.

🔥🚫🔥 El dia 11 la Riera estarà tancada a la circulació i serà prohibit aparcar del Calisay a la platja de la Picòrdia (primera platja), durant l'espectacle de foc. Es recomana al bars que tanquin els para-sols de les terrasses i que avisin els seus clients de l'esdeveniment.

🚫🚫 Durant les actuacions a la plaça de l'Església es tancarà l'accés al carrer de l'Església.

🚫 Durant les cercaviles dels gegants els carrers estaran tancats a la circulació. 17

🍷 En tots els actes organitzats per la Regidoria de Cultura, es vendran samarretes d'"Arenys de Mar 400 anys" al preu de 500 ptes.

👤👥👨👩👦👧👶 L'Ajuntament d'Arenys de Mar agraeix la col·laboració i l'esforç realitzat a la Brigada Municipal de la Regidoria de Serveis Bàsics, a la Policia Local de la Regidoria de Governació, a la Comissió de Festes de l'Àrea de Cultura, als clubs esportius, a les entitats culturals, a Protecció Civil i a tots els vilatans, per facilitar-los les tasques.

🍷👤 Els restauradors d'Arenys de Mar s'adhereixen a la celebració del 400 aniversari de la nostra vila, amb l'elaboració del plat **Cueta de rap d'Arenys 400 aniversari**.

QUE PASSEU UNA BONA FESTA MAJOR!!!

VISIONS PLÀSTIQUES DEL VELL ARENYS

Les antigues representacions, ja sigui en gravat, pintura o relleu, de poblacions petites o mitjanes, són ben escasses. D'Arenys de Mar, en trobarem ben poca cosa fins als temps que convencionalment hom situa històricament com a contemporanis. A tall de curiositat, ací farem esment de les tres peces que hom pot considerar més antigues.

I.- La més vella data de l'any 1632, quan tot just feia 33 anys que la vila s'havia organitzat en municipi. Figura en el segell del convent de Framenors Caputxins de la Verge del Bonviatge d'Arenys de Mar, catalogat en la *Sigil·lografia Catalana* de Ferran de Segarra, amb diversos exemplars que van de l'any 1672 al 1810.¹

El nostre arxiu històric municipal, o sia l'Arxiu Històric Fidel Fita, disposa d'un exemplar d'aquest segell, com hem dit més amunt, de l'any 1632, (o sia de 40 anys abans dels catalogats), procedent dels fons documentals de la Batllia dels dos Arenys, d'amunt i d'avall.²

Hem cregut que podria ser d'interès per als llegidors una explicació sobre aquest exemplar del segell caputxí i de quina manera passà a la documentació dels antics batlles naturals de la vila; i així ho fem tot seguit.

El batlle Pere Antic Tries, que també era un poderós terratinent, havia donat una bona extensió de terreny perquè els frares hi poguessin fer el seu nou convent a l'indret conegut per la Plana d'En Fornaguera. Era el diumenge dia 9 de maig de l'any 1632, quan van posar la primera

pedra de l'església conventual. El pare guardià del convent d'Arenys de Mar, fra Cebrià d'Elna, ens ha deixat una breu notícia de l'esdeveniment, en reclamar la participació del notari Joan B. Xifré, amb les següents paraules:

Senyor notari, jo requeresch a vostra mercè se servesva llevar acte de com vuy diumenge, que comptam a nou del mes de maig (de l'any 1632 del Naixement del Senyor) que benaventuradament rig la Isglésia Cathòlica la Santedat del Papa Urbano Octau, e impera don Ferdinando de Austria y governa la monarquia de Espanya la magestat del rey Felip Quart, de llicència concedida per lo molt il·lustre y reverent senyor Gil Manrique bisbe de Girona, essent present lo reverent pare fra Hermenigildo de Montblanch tenentveus de provincial en la present província de Cathalunya y en presència dels demés pares conventuals y de familia d'aquest monestir, qui són lo pare fra Hierònym de Solsona, pare fra Hilario de Barcelona, fra Roch y fra Hilario de Figueres, fra Llorens de Vich, fra Gregori de Llambilles, fra Jaume de Cellent, y molts altres frares de altres monestirs y convents, per lo efecte devall scrit en est monestir enviats, y estant no res manco present lo reverent vicari y demés preveres de la iglésia parroquial de la present vila, en companyia del magnífich Pere Antich Tries ciutadà honrat de Barcelona, batlle natural de les parròquies de Sant Martí y Santa Maria de Arenys, dels honorbles Sagimon Lleu, Joan Lleu del Bareu y Christòfol Fornaguera lo present y corrent any jurats de la universitat de dita vila de Arenys, y de la major part del poble de dita vila, així hòmens com dones, on se són conferits

1.- Vol. III, p. 428, n. 5456.

2.- AHFF, B, 2-12.

ab solemne professó y ab gran devoció y demostració de alegria, desitjant sie lo Culto Divino en esta vila y parròquia venerat, a les sinch hores de la tarda, poc més o manco, per lo reverent mossèn Gabriel Lleu prevere desservint en dita isglésia parrochial de Santa Maria de Arenys, ab les solemnitats y serimònies acostumades, se és posada la primera pedra de la Isglésia fahedora y fabricadora per lo convent y monestir nostre predit, que novament s'enten fer y fabricar en una possessió de terra que lo dit magnífich Pere Antich Tries ha donada als nostres predecessors per lo effecte sobre dit de edificar isglésia y monestir, ab los pactes y reservacions en lo acte de donació contenguts, si y conforme vostra mercè y los testimonis y altres assí presents han vist y així perquè porà ser que en sdevenidor auran de ser les dites coses notòries. I així ho va fer, a continuació de la celebració, el notari Xifré.

Acabades les cerimònies, el pare guardià, per tal de demostrar el seu agraïment vers el magnífic Pere Antich Tries, l'obsequià amb una còpia del document que, tancat dins la primera pedra, havia redactat ell mateix. Aquest escrit, traduït del defectuós llatí en què va ser escrit al nostre idioma, diu així: *A l'any de la nostra Salvació mil sis-cents trenta-dos, el diumenge dia nou de maig, governant l'Església de Nostre Senyor Jesucrist el papa Urbà VIII, imperant don Ferran d'Austria, regnant a les Espanyes Felip IV i regint aquesta província de la Mare de Déu de Catalunya, el pare fra Joan de Barcelona, essent-hi presents el pare fra Ermengol de Montblanc, predicador caputxí guardià del convent de Montcalvari, amb el pare fra Cebrià d'Elna, predicador guardià del convent d'Arenys, i d'aquest poble d'Arenys, amb el seu batlle magnífic Pere Antich Tries, els cònsols³ a saber*

Segimon Lleu, Cristòfor Fornaguera i Joan Lleu, essent-hi presents clergues, frares caputxins i homes i dones del poble en gran multitud, a honor de Déu Suprem Senyor Nostre i de la seva mare la Verge Maria, en la seva advocació vulgarment dita del Bon Viatge, i de sant Antoni de Pàdua, s'ha posat feliçment aquesta primera pedra, implorant l'adjutori de la Santíssima Verge Maria. En la còpia lliurada al batlle Tries, el pare guardià hi afegia, també en llengua llatina: Això que va escrit de la meua pròpia mà i segellat amb el segell d'aquest convent, ho signo jo fra Cebrià d'Elna, guardià dels caputxins d'Arenys.

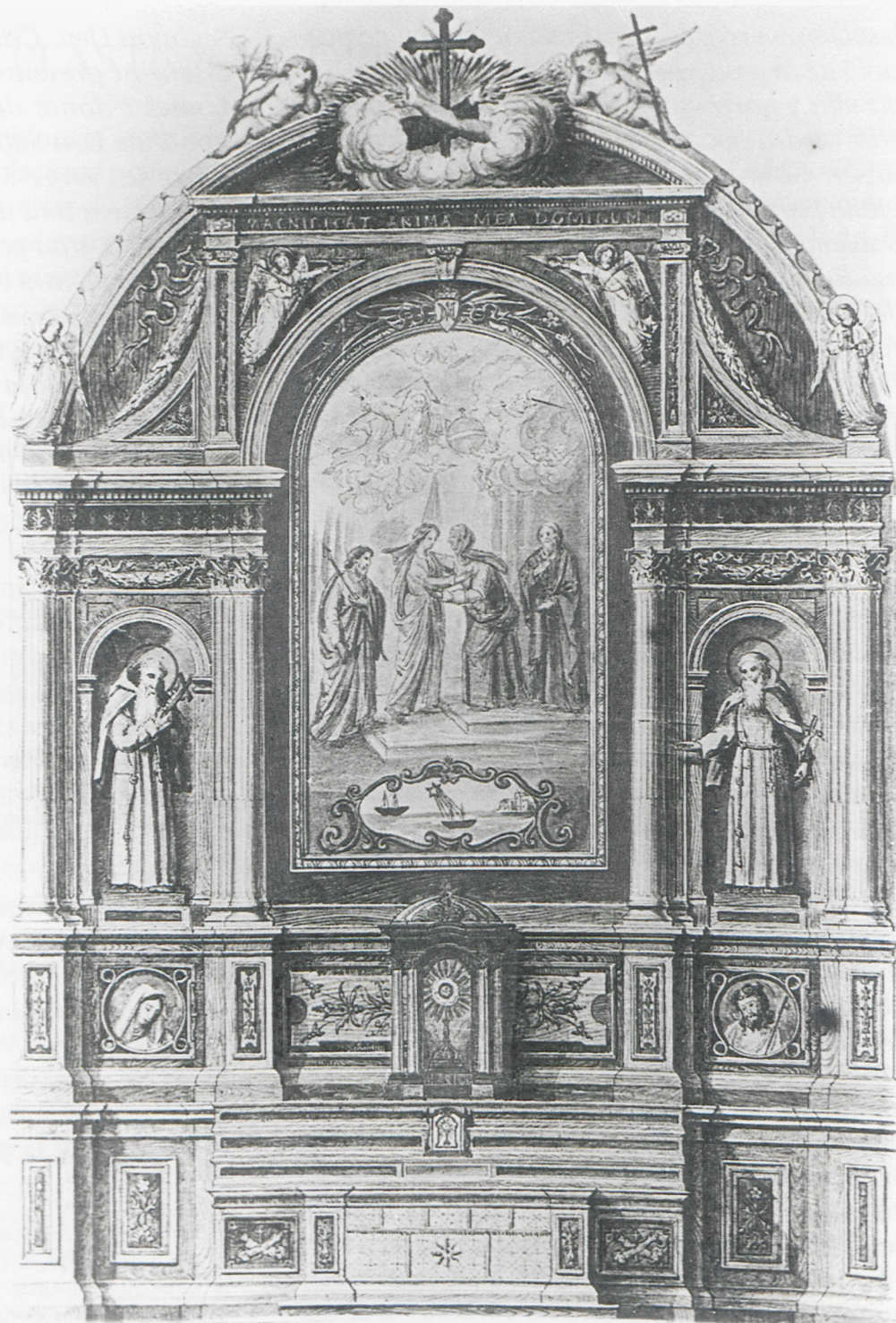

Segell del convent de la Mare de Déu del Bon Viatge d'Arenys de Mar, l'any 1632.

Al peu d'aquest document hi va imprimir el segell, en relleu, de forma ovalada, de 31 x 25 mil·límetres sobre hòstia vermella, que en la seva partició superior representa la Mare de Déu asseguda, amb l'Infant dret a la falda i sant Francesc agenollat als seus peus; al fons mostra les muntanyes de Montserrat⁴ i una estrella al firmament. A la partició inferior del segell, hi

3.- El text original llatinitza *jurats* en *Consules*

4.- Des de l'any 1578, els caputxins catalans van prendre per patrona la Verge de Montserrat. El tema montserratí es va repetint en la sigil·lografia del seu provincialat de Catalunya des del 1598 endavant.

20

*Disseny de retaule major a l'església
conventual dels Caputxins d'Arenys de
Mar a darreries del segle passat.
(Clixé de P.M. Puig i Estapé).*

Port i vila d'Arenys de Mar, en la pintura de Mariano Ramón Sánchez de l'any 1786.

figura una renglera de cases, ran de la mar i, en aquesta, un vaixell.

Es tracta d'un segell senzill, una mica rústec, com s'esqueia a la pobresa franciscana, que ens mostra la que podem tenir per la primera representació plàstica de la vila d'Arenys, situada a la plana del convent.

Quan prop de 250 anys després, els caputxins restauraren, precisament a Arenys de Mar, llur vida conventual, segueixen amb la titularitat de la Visitació de Maria a Elisabet, o sia la Mare de Déu del Bon Viatge, i fins i tot,

en l'atri de la nova església hi reposen una bella imatge policromada de la Verge amb l'Infant, que tenia a la mà un bonic vaixell. I encara més, en un projecte de retaule major, al peu del venturós Bon Viatge que el presideix, hi situen un medalló, amb la mar, vaixells i cases de la vila i, per no faltar-hi res, hi posen fins i tot l'estrella que figurava a l'antic segell ⁵.

5.- El disseny que donem d'aquest retaule és en una còpia fotogràfica de negatiu de Pere Màrtir Puig i Estapé.

II.- Una altra representació d'Arenys de Mar, força més tardana, però també més real, és de l'any 1786, en una pintura a l'oli conservada a la pinacoteca del palau d'El Pardo. Es obra de l'artista Mariano Ramón Sánchez i forma part d'una col·lecció de 120 paisatges de ports⁶ d'Espanya feta per encàrrec del rei Carles III.

El pintor situà el seu cavallet a l'ermita de Montcalvari mirant a ponent. Això fa que, en primer terme, hi figurin els contraforts del turó del Maltemps, que aleshores tocaven a la mar. Una bona part de l'Estudi dels Pilots, resta amagada darrere els cingles d'aquell promontori i, per la mateixa raó, tampoc no es pot veure bona part del caseriu de la vila, especialment el del costat ponent de la Riera. Donada la finalitat portuària i la mida de la composició, es fa difícil anar identificant, un a un, els edificis que s'estenen fins a trobar la serra i la punta de la Pietat. Destaquen al lluny el campanar i el comunidor de l'església parroquial. Davant el santuari de la Pietat, hom hi veu la gran torre de defensa construïda l'any 1608 i, a la llunyania, entre boirines del captard, la torre dels Encantats. El camí ral encara no havia espatllat del tot el paisatge i havien de passar 71 anys fins que ho fes el ferrocarril. En un petit requadre de l'angle inferior de la dreta hom hi llegeix "Villa Areñs"⁷.

III.- Una tercera representació de la vila d'Arenys de Mar és de l'any 1813 i, per primera vegada, figura impresa en les patents de sanitat marítima d'aquell any i segueix en ús en les successives butlletes de sanitat fins a l'any 1868. Es un gravat sobre un bloc de coure de 195 x 92 mil·límetres, seguint la tècnica xilogràfica, reforçada per l'aplicació d'àcids en els buidats

de més superfície. Ens dona, a grans trets, una visió de conjunt d'Arenys de Mar, presa des de mar endins, actualitzada de l'any 1812, en plena guerra napoleònica. Es una obra molt emparentada amb la imatgeria popular del seu temps.

Presideix la composició la Verge Maria, patrona i titular de la vila. El disseny va recollint alguns indrets entranyables, que s'hi mostren amb rústega simplicitat, com són els següents: ran de mar, a baix a la dreta, l'ermita de Montcalvari bastida sobre l'illot de la Caldeta i comunicada a terra ferma per un pont. El massís del Maltemps, els estreps del qual toquen la mar, mostra al seu cim el vell xiprer que, trencat per un llamp, contemplat des de baix semblava un pi.⁸ En un penyal ran la platja, l'Estudi dels Pilots, lluint la bandera de la Marina Reial que li concedí Carles IV l'any 1802. De les diverses drassanes locals, en plena guerra, hom hi veu només la coneguda per la Mestrança, on hi ha tres vaixells en construcció. Terra endins, dalt la Plana, s'obira el convent dels caputxins amb la seva placeta envoltada de xiprers i la típica creu. La Riera que parteix la vila, ací ve representada tota dreta, sense tenir en compte les seves curvatures; apunta però el detall de les cases sobresortints del carrer Nou. De l'església parroquial en sobresurten el frontispici i el campanar interpretat molt lliurement, i es pres-

6.- El concepte de port en aquell temps venia referit als llocs marítims aptes per fondejar i dur a terme les operacions de càrrega i descàrrega.

7.- Reproduïm aquest quadre per transparència facilitada per la D.G. del Rl. Patrimoni.

8.- Aquest xiprer conegut popularment per *Pi del Maltemps* fou arrabassat l'any 1942.

Visió general d'Arenys de Mar, en la patent de Sanitat Marítima de l'any 1813.

cindeix de la torre del comunidor. A la dreta de la desembocadura de la Riera, hom endevina la casa Clavell i el casal dels Milans-Ramis. Destaca la Torre d'En Llobet, però no les altres encastades a les cases. A l'extrem de ponent del nucli de població, hi figura el Molí de Mar amb la seva bassa i el desguàs de les aigües del Carcavar que, després d'haver mogut dos molins, vessen a la mar. També a ponent, al cim de la serra, hi ha el santuari de la Pietat, amb la torre de defensa del davant esberlada i en estat ruïnós, d'una mida aparentment exagerada però que potser no ho és tant com sembla comparant el gravat amb la pintura de l'any 1786. Al peu del cingle de la Pietat, a les Roques d'en Lluc ran de mar, les restes de la vella fortificació del Castellet.

El poblament urbà es mostra d'una manera molt convencional i l'autor del gravat devia tenir les seves dificultats. Demés de la Riera, capta tan sols les bocanes del carrer de Sant Antoni i del carrer d'En Llobet.⁹ A primera línia, davant la platja, hi ha els darreres de les cases del carrer Ample i dels carrers d'Avall i de Sant Joan.

En la data que el desconegut gravador tallà aquesta visió d'Arenys de Mar ja havien desaparegut la Fortalesa o Torre de Mar i el baluard i bateria de Sant Elm, enderrocats poc abans.¹⁰ El gravat ens mostra ací una vila entregada a les

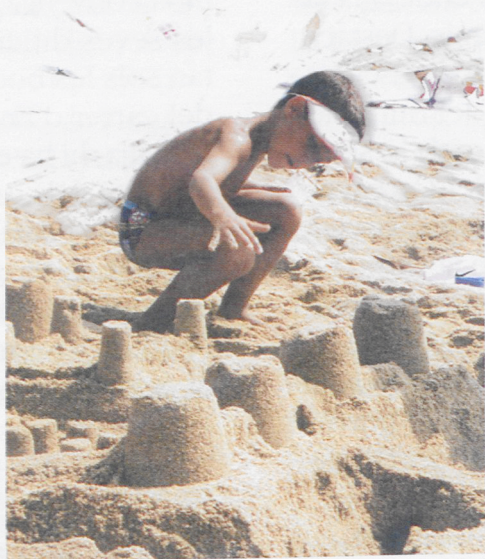
9.- Avui carrer de Jaume Borrell.

10.- Aquestes dues fortificacions foren enderrocades durant el juliol de 1810 per ordre del general Doyle de l'exèrcit espanyol, per evitar que caiguessin en poder dels francesos.

activitats marítimes, amb una munió d'embarcacions tant pujades a la platja sobre pals, com mar endins. Cal remarcar la presència, a primer terme, de tres vaixells de guerra: una corbeta, una fragata i un navili de dos ponts que, amb base a Arenys de Mar, participaven en el bloqueig a la ciutat de Barcelona, ocupada pels francesos.

En aquell moment el camí ral tampoc no havia consumat encara l'acció destructora del paisatge i el ferrocarril havia de trigar 44 anys a fer el mateix disbarat i posar una barrera entre els pobles de la costa i la mar.

J.M.P.G

Enguany, en la celebració del 400 aniversari de la nostra vila, us proposem una acció interactiva sobre el carismàtic símbol de l'efemèride.

L'esperit crític que tots portem a dins ens ha fet posar en dubte, en un moment o altre, l'encert de l'adopció del simpàtic "peixet" per part del jurat que el va escollir com a emblema gràfic.

Doncs bé, ara teniu ocasió de rescabalar-vos. Feu-vos una pregunta: Com m'hauria agradat que fos, el peixet? eh?. Deixeu volar la vostra imaginació i plasmeu sobre el peixet de la làmina d'aquí al darrere tot allò que hauríeu desitjat fer-li però no gosàveu, mitjançant la tècnica o tècniques que us vinguin de gust.

Retalleu la làmina, completeu les dades que figuren aquí sota i envieu-nos-la, en un sobre tancat, a la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar, abans del 31 de juliol de 1999.

La proposta guanyadora (la més original, enginyosa, innovadora o divertida) obtindrà com a reconeixement un sopar per a dues persones en un reputat restaurant d'Arenys, on naturalment, se servirà un menú bàsicament de peix. No podria ser d'altra manera.

Animeu-vos!

LEMA:

NOM I COGNOMS DE L'AUTOR:

TELÈFON DE CONTACTE:

OBSERVACIONS:

SIGNATURA:

Edita: Ajuntament d'Arenys de Mar
Disseny i maqueta: TRIANGLE
Imprès a IMGESA
Dipòsit Legal: B-31.696-98

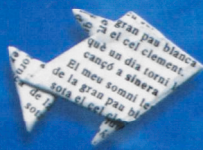
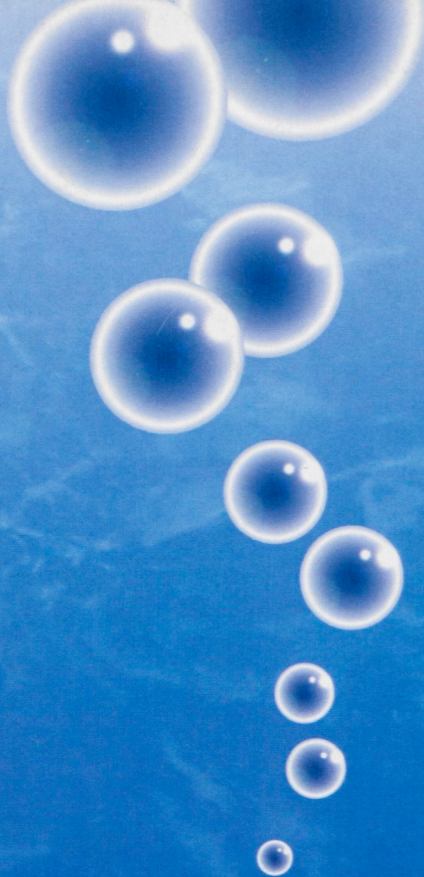
Portada: Manipulació informàtica del símbol dels 400 anys, gentilmente autoritzada per les autores.

Fotomuntatges del programa: Fotografies de la Festa Major 1998, obra de diferents autors, cedides per l'Arxiu Històric Fidel Fita, manipulades electrònicament amb diferents procediments infogràfics.

de la gran pau blanca
sota el cel clement.
què un dia torni
cançó a sinera

El meu somni le
de la gran pau bl
sota el cel clem

de la
sota

ARENYS DE MAR **400 ANYS**

Ajuntament d'Arenys de Mar